

**ДЕРЖСТАТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
У ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО
ЧЕРНІГІВЩИНИ
ЗА 2000–2024 РОКИ**

Статистичний збірник

**ЧЕРНІГІВ
2024**

Держстат

Головне управління статистики у Чернігівській області

**Відділ підготовки даних статистики сільського господарства та
навколишнього середовища**

Відповідальна за випуск **Галина ЗІНИЧ**

У збірнику розміщено дані про основні показники в сільському
господарстві Чернігівщини за 2000–2024рр.

Розрахований на широке коло читачів.

**Головне управління статистики
у Чернігівській області**

- адреса: вул. Гонча, 37, м.Чернігів, 14000, Україна
- телефони: 676-534
- факс: 675-082
- електронна пошта: post@chernigvstat.gov.ua
- веб-сайт: <http://www.chernigvstat.gov.ua>

**Розповсюдження статистичних видань Головного
управління статистики у Чернігівській області**

- адреса: вул.Гонча, 37, кімната 106, телефон 676-423

Книжкова виставка-продаж (постійно діюча)

- адреса: вул.Гонча, 37 (другий поверх), м.Чернігів, 14000, Україна

Статистичний збірник "Сільське господарство Чернігівщини" містить основні показники, що характеризують соціально-економічний стан сільського господарства в області у 2000–2024 роках.

Перший розділ збірника містить дані про місце сільського господарства в структурі видів економічної діяльності.

У другому розділі наведено дані щодо продукції сільського господарства за категоріями господарств.

У третьому розділі видання відображено обласні підсумки в галузі рослинництва: посівні площі, виробництво та урожайність сільськогосподарських культур, унесення добрив, застосування пестицидів.

Четвертий розділ містить інформацію про кількість сільськогосподарських тварин, виробництво продукції тваринництва, продуктивність худоби та витрати кормів.

У п'ятому розділі розміщено основні показники сільськогосподарського виробництва усіма категоріями господарств в Україні та за регіонами. Показники за 2015–2021рр. наведено і розраховано без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях. Дані за 2022–2024 роки наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії. Дані можуть бути уточнені.

Збірник підготовлений відділом підготовки даних статистики сільського господарства та навколишнього середовища за участю відділу планування, поширення інформації та комунікацій, відділу підготовки даних структурної статистики, статистики зовнішньоекономічної діяльності та енергетики Головного управління статистики у Чернігівській області

По окремих показниках за 2022–2024 роки буде поновлено оприлюднення після завершення терміну, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для формування інформації за показниками.

СКОРОЧЕННЯ В ЗБІРНИКУ

%	— відсоток
га	— гектар
грн	— гривня
дол. США	— долар США
кг	— кілограм
млн.	— мільйон
р.	— рік
т	— тонна
табл.	— таблиця
тис.	— тисяча
ц	— центнер
шт	— штука

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ В ЗБІРНИКУ

Тире (–)	— явищ не було.
Крапки (...)	— відомості відсутні.
Символ (к)	— дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про офіційну статистику" щодо конфіденційності статистичної інформації.
Символ (х)	— заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу.
Нуль (0; 0,0)	явища відбулися, але у вимірах, менших за ті, що можуть бути виражені використаними в таблиці розрядами.
—	
“у тому числі”, “з них”	— означає, що наведено не всі доданки загальної суми.

В окремих випадках незначне відхилення між підсумком та сумою складових пояснюється заокругленням даних. Дані по окремих показниках можуть мати незначне розходження з даними, опублікованими Держстатом, за рахунок заокруглення.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
СКОРОЧЕННЯ В ЗБІРНИКУ.....	4
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ В ЗБІРНИКУ.....	4
1. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО В ЕКОНОМІЦІ ОБЛАСТІ.....	7
1.1. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності	8
1.2. Валова додана вартість в основних цінах за видами економічної діяльності....	9
1.3. Фінансові результати до оподаткування за окремими видами економічної діяльності.....	10
1.4. Товарна структура експорту сільськогосподарської та продовольчої продукції.....	11
1.5. Товарна структура імпорту сільськогосподарської та продовольчої продукції.....	13
2. ПРОДУКЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	15
2.1. Індекси сільськогосподарської продукції.....	16
2.2. Індекси сільськогосподарської продукції в підприємствах.....	16
2.3. Індекси сільськогосподарської продукції в господарствах населення.....	17
2.4. Структура сільськогосподарської продукції за категоріями господарств.....	17
3. РОСЛИННИЦТВО.....	18
3.1. Посівні площі культур сільськогосподарських.....	19
3.2. Виробництво культур сільськогосподарських у 1940–2024 роках.....	20
3.3. Виробництво культур сільськогосподарських за категоріями господарств.....	23
3.4. Структура виробництва культур сільськогосподарських за категоріями господарств.....	27
3.5. Урожайність культур сільськогосподарських за категоріями господарств.....	29
3.6. Площа, з якої зібрано врожай, за категоріями господарств.....	33
3.7. Використання добрив підприємствами.	37
3.8. Використання пестицидів підприємствами.	37
4. ТВАРИННИЦТВО.....	38
4.1. Кількість сільськогосподарських тварин у 1940–2024 роках.....	39
4.2. Кількість сільськогосподарських тварин за категоріями господарств.....	41
4.3. Частка кількості сільськогосподарських тварин за категоріями господарств.....	43
4.4. Вирощування сільськогосподарських тварин.....	44
4.5. Виробництво продукції тваринництва в 1940–2024 роках.....	45
4.6. Виробництво продукції тваринництва за категоріями господарств	46
4.7. Структура виробництва продукції тваринництва за категоріями господарств..	48

4.8.	Продуктивність сільськогосподарських тварин.....	49
4.9.	Витрати кормів на годівлю сільськогосподарських тварин у підприємствах.....	49
4.10.	Витрати кормів на виробництво одиниці продукції тваринництва в підприємствах.....	49
5.	МІЖРЕГІОНАЛЬНІ ПОРІВНЯННЯ.....	50
5.1.	Індекси сільськогосподарської продукції.....	50
5.2.	Виробництво культур зернових та зернобобових.....	51
5.3.	Виробництво м'яса всіх видів.....	52
5.4.	Виробництво молока всіх видів.....	53
5.5.	Виробництво яєць від птиці всіх видів.....	54

1. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО В ЕКОНОМІЦІ ОБЛАСТІ

Капітальні інвестиції – витрати на придбання або виготовлення (створення) матеріальних і нематеріальних необоротних активів. До **інвестицій у матеріальні активи** належать інвестиції у житлові та нежитлові будівлі, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, землю, довгострокові біологічні активи тваринництва та рослинництва, інші матеріальні активи. До **інвестицій у нематеріальні активи** належать інвестиції в придбання або створення власними силами прав користування природними ресурсами та майном, програмного забезпечення та баз даних, прав на комерційні позначення, на об'єкти промислової власності, авторських і суміжних прав, патенти, ліцензії, концесії тощо.

Валова додана вартість – дорівнює різниці між випуском та проміжним споживанням. Визначається також як сума первинних доходів, одержаних у результаті участі в процесі виробництва: оплати праці найманих працівників, інших податків за виключенням інших субсидій, пов'язаних з виробництвом, та валового прибутку, змішаного доходу.

1.1. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності

(у фактичних цінах; тис.грн)

	2010	2015	2020	2022 ¹	2023 ¹	2024 ¹
Усього	1890916	3550222	7957105	8305914	12631781	16844833
Сільське, лісове та рибне господарство	526595	1348049	3581704	2702604	3782584	5154233
у тому числі сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг	514995	1275167	3555182	2666763	3758716	5123608
Промисловість	489485	967007	1684335	1076728	1570471	3037366
Будівництво	417584	703337	445675	443011	778275	1006052
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	127561	105188	120247	126027	200799	163365
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	113615	38794	162693	434910	480161	401289
Тимчасове розміщування й організація харчування	5764	8103	9020	7544	5590	3888
Інші види економічної діяльності	210312	379744	1953431	3515090	5813901	7078640

Відсотків до загального підсумку

Усього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Сільське, лісове та рибне господарство	27,8	38,0	45,0	32,6	30,0	30,6
у тому числі сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг	27,2	35,9	44,7	32,1	29,8	30,4
Промисловість	25,9	27,2	21,2	13,0	12,4	18,0
Будівництво	22,1	19,8	5,6	5,3	6,2	6,0
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	6,7	3,0	1,5	1,5	1,6	1,0
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	6,0	1,1	2,0	5,2	3,8	2,4
Тимчасове розміщування й організація харчування	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Інші види економічної діяльності	11,2	10,7	24,6	42,3	46,0	42,0

¹ Інформація за 2022-2024рр. сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів та проведених дооцінок показників.

1.2. Валова додана вартість в основних цінах за видами економічної діяльності

(у фактичних цінах; млн.грн)

	2012	2015	2020	2021	2022	2023
Валова додана вартість	21063	32696	74522	96525	...	...
Сільське, лісове та рибне господарство	4378	10105	21042	28834	...	...
Промисловість	5231	6833	12022	19344	...	...
Будівництво	295	331	1410	1422	...	...
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	2310	3221	6460	7483	...	...
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1223	1356	3749	4772	...	...
Тимчасове розміщування й організація харчування	109	136	510	816	...	...
Інші види економічної діяльності	7517	10714	29329	33854	...	...

Відсотків до загального підсумку

Валова додана вартість	100,0	100,0	100,0	100,0	...	...
Сільське, лісове та рибне господарство	20,8	30,9	28,2	29,9	...	...
Промисловість	24,9	20,9	16,2	20,0	...	...
Будівництво	1,4	1,0	1,9	1,5	...	...
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	11,0	9,9	8,7	7,7	...	...
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	5,8	4,1	5,0	4,9	...	...
Тимчасове розміщування й організація харчування	0,5	0,4	0,7	0,8	...	...
Інші види економічної діяльності	35,6	32,8	39,3	35,2	...	...

1.3. Фінансові результати до оподаткування за окремими видами економічної діяльності

(млн.грн)

	2010	2015	2020	2022	2023	2024
Усього	1318,0	3499,5	11982,5	10885,9	3286,3	18475,4
у тому числі						
сільське, лісове та						
рибне господарство	1301,9	5269,7	8548,6	7880,9	380,8	14522,5
з них сільське						
господарство,						
мисливство та						
надання пов'язаних						
із ними послуг	1297,6	5158,1	8534,9	7851,5	365,6	14504,4
промисловість	145,6	-1491,0	2564,5	2019,1	3702,6	3108,7
будівництво	-34,9	14,0	153,7	65,5	175,6	188,6
оптова та роздрібна						
торгівля; ремонт						
автотранспортних						
засобів і мотоциклів	-9,7	88,4	40,4	506,5	723,5	659,5
транспорт, складське						
господарство,						
поштова та						
кур'єрська діяльність	-14,6	-296,9	75,6	9,6	149,9	-291,4
тимчасове						
розміщування й						
організація						
харчування	-4,2	-13,5	-7,6	-18,3	-1,4	-10,7

1.4. Товарна структура експорту сільськогосподарської та продовольчої продукції

(тис.дол. США)

Код і назва товарів згідно УКТЗЕД	2015	2020	2022	2023	2024
Усього (коди 1-24)	345568,7	625329,3	540941,7	717681,0	837794,1
I. Живі тварини; продукти тваринного походження	18914,5	16861,0	12487,9	16194,0	18680,2
01 живі тварини	415,2	2347,7	18,9	—	к
02 м'ясо та істівні субпродукти	438,1	7278,0	к	к	к
03 риба і ракоподібні	—	—	—	—	—
04 молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед	18023,4	7188,8	9992,7	11947,5	11844,2
05 інші продукти тваринного походження	37,8	46,4	к	к	к
II. Продукти рослинного походження	272739,9	515844,8	352605,1	484267,6	605009,3
06 живі дерева та інші рослини	1,5	—	—	—	—
07 овочі	9043,9	9265,6	5930,4	8393,5	8074,6
08 істівні плоди та горіхи	879,9	973,0	2717,1	1364,7	1529,9
09 кава, чай	383,7	1448,5	552,6	86,3	492,5
10 зернові культури	235700,7	448057,4	272333,7	406254,8	485382,3
11 продукція борошномельно-круп'яної промисловості	1859,1	4066,1	5085,4	2887,0	3580,1
12 насіння і плоди олійних рослин	24855,4	52026,7	65594,0	64018,0	104894,7
13 шелак природний	7,9	4,7	—	к	к
14 рослинні матеріали для виготовлення	7,8	2,9	391,8	к	к
III. 15 Жири та олії тваринного або рослинного походження	9103,4	16644,2	125912,1	148333,9	143305,5
IV. Готові харчові продукти	44810,9	75979,3	49936,6	68885,5	70799,1
16 продукти з м'яса, риби	106,4	—	—	—	к
17 цукор і кондитерські вироби з цукру	577,8	345,3	226,6	326,4	762,6
18 какао та продукти з нього	1376,8	к	83,9	194,0	326,4
19 готові продукти із зерна	8343,6	12296,1	8262,8	7742,5	8380,4
20 продукти переробки овочів	92,6	42,2	к	к	95,3
21 різні харчові продукти	к	779,7	798,2	1246,8	1372,0
22 алкогольні і безалкогольні напої та оцет	469,5	839,3	3388,6	5678,5	4125,9
23 залишки і відходи харчової промисловості	2521,6	4798,8	15273,3	38456,5	27830,4
24 тютюн і промислові замінники тютюну	к	к	к	к	к

Код і назва товарів згідно УКТЗЕД	2015	2020	2022	2023	2024
Відсотків до загального підсумку					
Усього (коди 1-24)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I. Живі тварини; продукти тваринного походження	5,5	2,7	2,3	2,2	2,2
01 живі тварини	0,1	0,4	0,0	—	к
02 м'ясо та їстівні субпродукти	0,1	1,2	к	к	к
03 риба і ракоподібні	—	—	—	—	—
04 молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед	5,2	1,1	1,8	1,7	1,4
05 інші продукти тваринного походження	0,0	0,0	к	к	к
II. Продукти рослинного походження	78,9	82,5	65,2	67,5	72,2
06 живі дерева та інші рослини	0,0	—	—	—	—
07 овочі	2,6	1,5	1,1	1,2	1,0
08 їстівні плоди та горіхи	0,3	0,2	0,5	0,2	0,2
09 кава, чай	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0
10 зернові культури	68,2	71,7	50,4	56,6	57,9
11 продукція борошномельно-круп'яної промисловості	0,5	0,6	0,9	0,4	0,4
12 насіння і плоди олійних рослин	7,2	8,3	12,1	8,9	12,5
13 шелак природний	0,0	0,0	—	к	к
14 рослинні матеріали для виготовлення	0,0	0,0	0,1	к	к
III. Жири та олії тваринного або рослинного походження	2,6	2,7	23,3	20,7	17,1
IV. Готові харчові продукти	13,0	12,1	9,2	9,6	8,5
16 продукти з м'яса, риби	0,0	—	—	—	к
17 цукор і кондитерські вироби з цукру	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1
18 какао та продукти з нього	0,4	к	0,0	0,0	0,0
19 готові продукти із зерна	2,4	2,0	1,5	1,1	1,0
20 продукти переробки овочів	0,0	0,0	к	к	0,0
21 різні харчові продукти	к	0,1	0,1	0,2	0,2
22 алкогольні і безалкогольні напої та оцет	0,1	0,1	0,6	0,8	0,5
23 залишки і відходи харчової промисловості	0,7	0,8	2,8	5,4	3,3
24 тютюн і промислові заміники тютюну	к	к	к	к	к

1.5. Товарна структура імпорту сільськогосподарської та продовольчої продукції

(тис.дол. США)

Код і назва товарів згідно УКТЗЕД	2015	2020	2022	2023	2024
Усього (коди 1-24)	87206,6	57381,7	29246,0	37517,8	52078,0
I. Живі тварини; продукти тваринного походження	2764,5	1446,4	к	к	к
01 живі тварини	8,3	577,7	к	350,4	к
02 м'ясо та їстівні субпродукти	1571,5	—	171,1	—	—
03 риба і ракоподібні	—	37,1	—	к	—
04 молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед	244,4	—	—	к	к
05 інші продукти тваринного походження	940,4	831,6	к	1055,1	к
II. Продукти рослинного походження	7811,9	7464,5	3054,1	5365,5	3687,4
06 живі дерева та інші рослини	—	358,2	984,3	к	к
07 овочі	104,9	1871,7	205,3	1601,9	747,3
08 їстівні плоди та горіхи	637,0	84,6	342,4	2144,9	к
09 кава, чай	—	9,4	—	к	к
10 зернові культури	5250,6	944,3	—	188,5	к
11 продукція борошномельно-круп'яної промисловості	10,4	1506,3	270,4	к	к
12 насіння і плоди олійних рослин	192,8	1678,6	к	к	—
13 шелак природний	1612,9	1009,3	к	к	к
14 рослинні матеріали для виготовлення	3,3	2,2	—	—	—
III. 15 Жири та олії тваринного або рослинного походження	388,2	55,0	к	к	к
IV. Готові харчові продукти	76242,0	48415,8	25290,3	30535,5	46556,7
16 продукти з м'яса, риби	—	—	—	—	—
17 цукор і кондитерські вироби з цукру	467,8	68,8	30,3	к	к
18 какао та продукти з нього	82,7	к	к	к	к
19 готові продукти із зерна	5,8	247,1	180,9	36,9	к
20 продукти переробки овочів	1,5	128,8	83,3	к	—
21 різні харчові продукти	к	120,9	557,5	127,9	к
22 алкогольні і безалкогольні напої та оцет	—	—	—	—	—
23 залишки і відходи харчової промисловості	477,3	972,5	989,6	1649,6	2051,6
24 тютюн і промислові заміники тютюну	к	к	к	к	к

Код і назва товарів згідно УКТЗЕД	2015	2020	2022	2023	2024
Відсотків до загального підсумку					
Усього (коди 1-24)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I. Живі тварини; продукти тваринного походження	3,2	2,5	к	к	к
01 живі тварини	0,0	1,0	к	0,9	к
02 м'ясо та їстівні субпродукти	1,8	—	0,6	—	—
03 риба і ракоподібні	—	0,1	—	к	—
04 молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед	0,3	—	—	к	к
05 інші продукти тваринного походження	1,1	1,4	к	2,8	к
II. Продукти рослинного походження	9,0	13,0	10,4	14,3	7,1
06 живі дерева та інші рослини	—	0,6	3,4	к	к
07 овочі	0,1	3,3	0,7	4,3	1,4
08 їстівні плоди та горіхи	0,7	0,2	1,2	5,7	к
09 кава, чай	—	0,0	—	к	к
10 зернові культури	6,0	1,6	—	0,5	к
11 продукція борошномельно-круп'яної промисловості	0,0	2,6	0,9	к	к
12 насіння і плоди олійних рослин	0,2	2,9	к	к	—
13 шелак природний	1,8	1,8	к	к	к
14 рослинні матеріали для виготовлення	0,0	0,0	—	—	—
III. 15 Жири та олії тваринного або рослинного походження	0,4	0,1	к	к	к
IV. Готові харчові продукти	87,4	84,4	86,5	81,4	89,4
16 продукти з м'яса, риби	—	—	—	—	—
17 цукор і кондитерські вироби з цукру	0,5	0,1	0,1	к	к
18 какао та продукти з нього	0,1	к	к	к	к
19 готові продукти із зерна	0,0	0,4	0,6	0,1	к
20 продукти переробки овочів	0,0	0,2	0,3	к	—
21 різні харчові продукти	к	0,2	1,9	0,3	к
22 алкогольні і безалкогольні напої та оцет	—	—	—	—	—
23 залишки і відходи харчової промисловості	0,5	1,7	3,4	4,4	3,9
24 тютюн і промислові замітники тютюну	к	к	к	к	к